

Budd-dal Tai a Budd-dal Treth Cyngor

Nodiadau ar gyfer llenwi ffurflen gais am Fudd-dal Tai a Budd-dal Treth Cyngor

- Ynglŷn â'r ffurflen hon
- Ynglŷn â Budd-dal Tai a Budd-dal Treth Cyngor
- Lwfans Tai Lleol
- Ad-daliad Ail Oedolyn
- Prawf
- Llenwi'r ffurflen
- Os oes angen help arnoch i lenwi'r ffurflen
- Beth i'w wneud nesaf
- Sut y mae'ch cyngor lleol yn casglu ac yn defnyddio gwybodaeth
- Newidiadau y mae'n rhaid i chi roi gwybod i'ch cyngor lleol amdanynt

Ynglŷn â'r ffurflen hon

Rydym wedi cynllunio'r ffurflen gais hon fel ei bod yn hawdd i'w llenwi. Efallai ei bod yn ymddangos braidd yn hir, ond mae'n rhaid bod â digon o gwestiynau i wneud yn siŵr bod pawb sy'n hawlio yn cael y swm budd-dal cywir.

Efallai na fydd yn rhaid ichi lenwi pob rhan o'r ffurflen, ond mae'n rhaid ichi lenwi unrhyw ran sy'n berthnasol i chi. Mae'r mwyafrif o rannau yn dechrau â chwestiwn i'ch helpu i benderfynu a oes angen ichi lenwi'r rhan honno.

Ynglŷn â Budd-dal Tai a Budd-dal Treth Cyngor

Gall Budd-dal Tai dalu'ch rhent cyfan neu ran ohono. Gall hefyd roi peth arian ychwanegol ichi ar gyfer pethau y mae'n rhaid i chi dalu amdanynt, fel costau glanhau mannau rydych yn eu rhannu â'ch cymdogion. Gall Budd-dal Treth Cyngor dalu'ch Treth Cyngor gyfan neu ran ohoni.

Lwfans Tai Lleol

Mae trefniadau Lwfans Tai Lleol yn ffordd o weithio allan Budd-dal Tai i bobl sy'n rhentu gan landlord preifat. Mae awdurdodau lleol yn defnyddio cyfraddau Lwfans Tai Lleol yn seiliedig ar maint y cartref a'r ardal mae person yn byw i weithio allan swm y rhent y gellir ei gyfarfod gyda Budd-dal Tai. Mae Budd-dal Tai wedi ei dalu o dan drefniadau Lwfans Tai Lleol fel arfer yn cael ei dalu i'r tenant, a fydd wedyn yn talu'r landlord.

I gael rhagor o wybodaeth am denantiaethau dadreoli a Lwfans Tai Lleol, cysylltwch â'ch cyngor lleol. Neu ewch i

www.direct.gov.uk/cy

Ad-daliad Ail Oedolyn

Ad-daliad Ail Oedolyn yw Budd-dal Treth Cyngor i bobl nad oes ganddynt bartner o bosibl ond y maent yn rhannu eu cartref â rhywun:

- sy'n 18 oed neu'n hŷn
- sydd ar incwm isel, **ac**
- nad ydynt yn talu rhent iddyn nhw.

Os ydych ond yn gwneud cais am *Ad-daliad Ail Oedolyn*, llenwch **Rhannau 1, 6, 10, 11 a 12** o'r ffurflen yn unig.

Prawf

Fe fydd angen i'ch cyngor lleol weld prawf o rai o'r pethau y byddwch yn ysgrifennu amdanynt ar y ffurflen. Mae yna restr wirio yn **Rhan 10** y ffurflen i'ch helpu. Os nad ydych yn siŵr a oes angen i'r cyngor weld prawf o rywbeth, cysylltwch â nhw. Byddant yn rhoi gwybod i chi beth y mae angen iddynt ei weld. Ni allant dalu eich budd-dal hyd nes y byddant wedi gweld y prawf y mae ei angen arnynt.

Llenwi'r ffurflen

Defnyddiwch inc du i llenwi'r ffurflen. Peidiwch â defnyddio pensil. Os byddwch yn gwneud camgymeriad, croeswch ef allan a rhoi'r ateb cywir wrth ei ochr. Peidiwch â defnyddio hylif cywiro na thâp cywiro.

Atebwch y cwestiynau yn **Negyddol** neu'n **Gadarnhaol** drwy roi tic yn y blwch perthnasol. Os byddwch yn dewis ateb o restr o atebion, ticiwch y blwch sy'n briodol i chi. Peidiwch â rhoi croes mewn unrhyw flwch. Os byddwch yn defnyddio croes i ateb cwestiwn, mae'n bosibl y bydd yn rhaid i'ch cyngor lleol ddychwelyd y ffurflen atoch, a bydd hyn yn achosi oedi â'r cais.

Os bydd rhywun arall yn llenwi'r ffurflen ar eich rhan, mae yna le arbennig iddyn nhw lofnodi.

Os oes angen help arnoch i lenwi'r ffurflen

Os oes angen unrhyw help arnoch, cysylltwch â'ch cyngor lleol. Gallwch ddod o hyd i'n cyfeiriad yn y llyfr ffôn dan enw'r **Cyngor**, neu yn **mycouncil.direct.gov.uk**

Neu gallwch gysylltu â sefydliad fel eich Canolfan Cyngor Ar Bopeth leol. Gallwch ddod o hyd i'w rhif ffôn a'u cyfeiriad nhw hefyd yn adran rhifau busnes eich llyfr ffôn lleol.

Beth i'w wneud nesaf

Pan fyddwch wedi llenwi'r ffurflen, llofnodwch hi a'i hanfon at eich cyngor lleol gyda'r tystiolaeth mae angen iddynt ei weld.

Neu fe allwch fynd â'r ffurflen a'r dystiolaeth i'ch swyddfa treth cyngor agosaf. Peidiwch ag anfon eitemau gwerthfawr fel llyfrau banc neu basports trwy'r post. Dewch â nhw i dderbynfa eich cyngor a byddant yn nodi'r wybodaeth y mae ei hangen arnynt ac yn dychwelyd yr eitemau i chi.

Os na allwch gael y prawf y mae ei angen arnynt ar unwaith, peidiwch â phoeni. Anfonwch y ffurflen atynt ynghyd â'r prawf sydd gennych, a rhowch wybod iddynt y byddwch yn anfon prawf arall yn ddiweddarach. Os na fyddwch yn anfon y ffurflen atynt ar unwaith, fe allech golli arian.

Peidiwch ag anfon eitemau gwerthfawr fel llyfrau banc neu basports trwy'r post.

Sut y mae'ch cyngor lleol yn casglu ac yn

defnyddio gwybodaeth

Bydd eich cyngor lleol yn defnyddio'r wybodaeth y byddwch yn ei nodi yn y ffurflen hon, ac unrhyw dystiolaeth ategol y byddwch yn ei hanfon, i brosesu eich cais am Fudd-dal Tai a Budd-dal Treth Cyngor.

Mae'n bosibl y byddant yn rhannu'r wybodaeth ag asiantaethau neu sefydliadau eraill, megis yr Adran Gwaith a Phensiynau a Chyllid a Thollau EM, yn ôl yr hyn y mae'r gyfraith yn ei ganiatáu.

Mae'n bosibl y byddant yn cymharu'r wybodaeth rydych wedi'i darparu, neu wybodaeth amdanoch chi y mae rhywun arall wedi'i darparu, â gwybodaeth arall sydd ganddyn nhw amdanoch. Gallent hefyd sicrhau gwybodaeth amdanoch oddi wrth drydydd partïon penodol eraill, neu roi gwybodaeth iddynt er mwyn:

- gwneud yn siŵr bod y wybodaeth yn fanwl-gywir
- atal neu ddatgelu trosedd, a
- diogelu cronfeydd cyhoeddus.

Ymhlith y trydydd partïon hyn mae adrannau eraill y llywodraeth, awdurdodau lleol eraill, a sefydliadau'r sector cyhoeddus megis banciau a sefydliadau sy'n rhoi benthyg arian.

Ni fyddant yn rhoi gwybodaeth amdanoch chi i unrhyw un arall, na'n defnyddio gwybodaeth amdanoch chi at ddibenion eraill, oni bai fod y gyfraith yn caniatáu hynny.

Eich cyngor lleol yw'r rheolwr data at ddibenion y Ddeddf Diogelu Data.

Os ydych am wybod mwy am y wybodaeth sydd ganddynt amdanoch chi, neu am y ffordd maent yn defnyddio'r wybodaeth honno, gofynnwch iddynt.

Newidiadau y mae'n rhaid i chi roi gwybod i'ch cyngor lleol amdanynt

Er enghraifft:

- os bydd unrhyw un o'ch plant yn gadael yr ysgol neu'n gadael cartref
- os bydd unrhyw un yn symud i mewn i'ch cartref neu allan ohono, gan gynnwys lletywr ac isdenantiaid
- os bydd eich incwm chi neu incwm rhywun sy'n byw gyda chi, gan gynnwys budd-daliadau, yn newid
- os bydd eich cyfalaf neu'ch cynilion yn newid
- os byddwch chi neu unrhyw un sy'n byw gyda chi yn dod yn fyfyrwr, yn mynd ar Gynllun Hyfforddi Ieuencid, yn mynd i'r ysbyty neu i gartref nyrsio, yn mynd i'r ddalfa, neu'n newid neu'n gadael swydd
- os bydd eich rhent yn newid
- os byddwch yn symud
- os byddwch chi neu'ch partner i ffwrdd o gartref am fwy na mis
- os byddwch chi neu rywun sy'n byw gyda chi yn dechrau gweithio
- os byddwch yn derbyn penderfyniad oddi wrth y Swyddfa Gartref, **neu**
- os bydd unrhyw beth rydych wedi dweud wrthym amdano yn newid.

Nid yw hon yn rhestr gyflawn. Os nad ydych yn siŵr, gofynnwch i'ch cyngor am gyngor. Mae'n rhaid i chi roi gwybod iddynt am unrhyw newidiadau yn ysgrifenedig - nid yw ffonio yn ddigon.

Os na fyddwch yn rhoi gwybod iddynt am unrhyw newidiadau, fe

allech golli arian y mae gennych hawl iddo neu fe allech gael gormod o fudd-dal.

Mae'n rhaid i chi wneud yn siŵr eich bod yn rhoi gwybod iddynt am unrhyw newidiadau. Peidiwch â dibynnu ar rywun arall i drosglwyddo'r neges iddynt.

Mae'n drosedd peidio â rhoi gwybod i'ch cyngor am unrhyw newidiadau a allai effeithio ar eich budd-dal. Fe allent ddwyn achos llys yn eich erbyn ac, os byddant yn talu gormod o fudd-dal, mae'n debygol y bydd yn rhaid i chi ei dalu yn ôl.

